Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 1. avgusta 2022 *

„Predhodno odločanje – Skupna politika na področju azila – Merila in mehanizmi za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito – Uredba (EU) št. 604/2013 (Dublin III) – Prošnja za mednarodno zaščito, ki jo vloži mladoletnik v državi članici svojega rojstva – Starši tega mladoletnika, ki so predhodno pridobili status begunca v drugi državi članici – Člen 3(2) – Člen 9 – Člen 20(3) – Direktiva 2013/32/EU – Člen 33(2)(a) – Dopustnost prošnje za mednarodno zaščito in odgovornost za njeno obravnavanje“

V zadevi C-720/20,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Verwaltungsgericht Cottbus (upravno sodišče v Cottbusu, Nemčija) z odločbo z dne 14. decembra 2020, ki je na Sodišče prispela 24. decembra 2020, v postopku

RO, ki ga zastopa zakoniti zastopnik,

proti

Bundesrepublik Deutschland,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik, L. Bay Larsen, podpredsednik, A. Arabadjiev, predsednik senata, A. Prechal, K. Jürimäe, predsednici senatov, S. Rodin, predsednik senata, I. Ziemele, predsednica senata, J. Passer (poročevalec), predsednik senata, M. Ilešič, M. Safjan, D. Gratsias, sodniki, M. L. Arastey Sahún, sodnica, M. Gavalec, Z. Csehi, sodnika, in O. Spineanu-Matei, sodnica,

generalni pravobranilec: J. Richard de la Tour,

sodni tajnik: D. Dittert, vodja oddelka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 14. decembra 2021,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za RO, ki ga zastopa zakoniti zastopnik, V. Gerloff, Rechtsanwalt,

– za nemško vlado J. Möller in R. Kanitz, agenta,

* Jezik postopka: nemščina.

– za belgijsko vlado M. Jacobs in M. Van Regemorter, agentki,

– za italijansko vlado G. Palmieri, agentka, skupaj z W. Ferrante, avvocato dello Stato,

– za nizozemsko vlado M. K. Bulterman, A. Hanje, J. Langer in M.A.M. de Ree, agenti,

– za poljsko vlado B. Majczyna, agent,

– za Evropsko komisijo C. Cattabriga, L. Grønfeldt in C. Ladenburger, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 24. marca 2022

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago Uredbe (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva (UL 2013, L 180, str. 31, v nadaljevanju: Uredba Dublin III) in zlasti člena 20(3) te uredbe ter Direktive 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite (UL 2013, L 180, str. 60, v nadaljevanju: Direktiva o postopkih) in zlasti člena 33(2)(a) te direktive.

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med mladoletnikom RO, ki ga zastopa zakoniti zastopnik, in Bundesrepublik Deutschland (Zvezna republika Nemčija) v zvezi s tem, da je bila prošnja za mednarodno zaščito, ki jo je vložil ta mladoletnik, ki se je rodil v tej državi članici ter čigar staršem in petim sorojencem je bila pred njegovim rojstvom priznana mednarodna zaščita v drugi državi članici, zavržena kot nedopustna.

Pravni okvir

Pravo Unije

Uredba (ES) št. 343/2003

3 Člen 16(1)(c) Uredbe Sveta (ES) št. 343/2003 z dne 18. februarja 2003 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 109) je določal:

„Države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil po tej uredbi, so obvezane […] pod pogoji iz člena 20 ponovno sprejeti prosilca, katerega prošnja je obravnavana in ki je na ozemlju druge države članice brez dovoljenja[.]“

4 Uredba št. 343/2003 je bila razveljavljena in nadomeščena z Uredbo Dublin III.

Uredba Dublin III

5 V uvodnih izjavah 4, 5 in 14 Uredbe Dublin III je navedeno:

„(4) Sklepi iz Tampereja navajajo […], da bi moral [Skupni evropski azilni sistem (CEAS)] v kratkem času vključevati tudi jasen in izvedljiv način za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil.

(5) Tak način bi moral temeljiti na objektivnih, poštenih merilih za zadevne države članice in osebe. Zlasti bi moral omogočati hitro določitev odgovorne države članice, da bi se zagotovil učinkovit dostop do postopkov za priznanje mednarodne zaščite in ne bi bil ogrožen cilj hitre obravnave prošenj za mednarodno zaščito.

[…]

(14) V skladu z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin[, podpisano 4. novembra 1950 v Rimu,] in Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, bi moralo biti spoštovanje družinskega življenja primarna skrb držav članic pri uporabi te uredbe.“

6 Uredba Dublin III v skladu z njenim členom 1 določa „merila in mehanizm[e] za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva“.

7 Člen 2 te uredbe, naslovljen „Opredelitev pojmov“, določa:

„V tej uredbi:

[…]

(c) ‚prosilec‘ pomeni državljana tretje države ali osebo brez državljanstva, ki je vložila prošnjo za mednarodno zaščito, glede katere še ni bila sprejeta dokončna odločitev;

[…]

(f) ‚upravičenec do mednarodne zaščite‘ pomeni državljana tretje države ali osebo brez državljanstva, ki se ji prizna mednarodna zaščita, kakor je opredeljena v členu 2(a) Direktive 2011/95/EU [Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (UL 2011, L 337, str. 9)];

(g) ‚družinski člani‘ pomenijo, kolikor je družina že obstajala v državi izvora, naslednje člane družine prosilca, ki so prisotni na ozemlju držav članic:

[…]

kadar je prosilec mladoleten in neporočen, očeta, mater ali drugo odraslo osebo, ki je odgovorna za prosilca v skladu s pravom ali prakso države članice, v kateri je odrasla oseba prisotna,

[…]“.

8 Poglavje II navedene uredbe, naslovljeno „Splošna načela in zaščitni ukrepi“, vsebuje med drugim člen 3, naslovljen „Dostop do postopka za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito“, katerega odstavka 1 in 2, prvi pododstavek, določata:

„1. Države članice obravnavajo vsako prošnjo za mednarodno zaščito državljana tretje države ali osebe brez državljanstva, ki prošnjo vloži na ozemlju katere koli izmed članic […]. Prošnjo obravnava ena sama država članica, in sicer tista, ki je za to odgovorna glede na merila iz poglavja III.

2. Kadar na osnovi meril iz te uredbe ni mogoče določiti nobene odgovorne države članice, je za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito odgovorna prva država članica, v kateri je bila prošnja vložena.

[…]“.

9 Poglavje III Uredbe Dublin III, naslovljeno „Merila za določanje odgovorne države članice“, vsebuje med drugim člene 7, 9 in 10 te uredbe.

10 Člen 7 navedene uredbe, naslovljen „Hierarhija pravil“, v odstavku 1 določa:

„Merila za določanje odgovorne države članice se uporabljajo po vrstnem redu, v katerem so navedena v tem poglavju.“

11 Člen 9 Uredbe Dublin III, naslovljen „Družinski člani, ki so upravičenci do mednarodne zaščite“, določa:

„Kadar ima prosilec družinskega člana, ne glede na to, ali je bila družina že prej oblikovana v državi izvora, ki mu je kot upravičencu do mednarodne zaščite, dovoljeno prebivanje v državi članici, je ta država članica odgovorna za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, pod pogojem, da zadevne osebe pisno izrazijo to željo.“

12 Člen 10 te uredbe, naslovljen „Družinski člani, ki so prosilci za mednarodno zaščito“, določa:

„Kadar ima prosilec v državi članici družinskega člana, o čigar prošnji za mednarodno zaščito v tej državi članici še ni bila sprejeta prva vsebinska odločitev, je ta država članica odgovorna za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, pod pogojem, da zadevne osebe pisno izrazijo to željo.“

13 Poglavje IV navedene uredbe, naslovljeno „Vzdrževane osebe in diskrecijske klavzule“, vsebuje med drugim člen 17, naslovljen „Diskrecijske klavzule“, katerega odstavek 2 določa:

„Država članica, v kateri je podana prošnja za mednarodno zaščito in ki opravlja postopek določanja odgovorne države članice, ali odgovorna država članica, lahko kadar koli pred sprejetjem prve vsebinske odločitve od druge države članice zahteva, da sprejme prosilca, da se zagotovi združitev katerih koli sorodnikov iz humanitarnih razlogov, zlasti na podlagi družinskih ali kulturnih vidikov, tudi kadar ta druga država članica ni odgovorna po merilih iz členov 8 do 11 in 16. Te osebe morajo pisno izraziti strinjanje s tem.

[…]“.

14 Poglavje VI te uredbe, naslovljeno „Postopki za sprejem in ponovni sprejem“, v delu I z naslovom „Začetek postopka“ vsebuje člen 20, katerega naslov je enak naslovu tega dela in ki določa:

„1. Postopek določanja odgovorne države članice se začne takoj, ko je v državi članici prvič vložena prošnja za mednarodno zaščito.

2. Prošnja za mednarodno zaščito šteje za vloženo, ko obrazec, ki ga predloži prosilec, ali poročilo, ki ga pripravi pristojni organ, prispe do pristojnega organa zadevne države članice. Kadar prošnja ni pisna, mora biti čas med izjavo o nameri in pripravo poročila čim krajši.

3. Za namene te uredbe je položaj mladoletnika, ki spremlja prosilca in je v skladu z opredelitvijo družinskega člana, neločljiv od položaja družinskega člana ter je predmet obravnave v državi članici, ki je odgovorna za obravnavo prošnje za mednarodno zaščito tega družinskega člana, tudi če mladoletnik ni sam po sebi prosilec, če je to v največjo korist mladoletnika. Enako se obravnavajo otroci, rojeni potem, ko prosilec prispe na ozemlje držav članic, brez potrebe po sprožitvi novega postopka za njihov sprejem.

[…]“.

15 Del II tega poglavja VI, naslovljen „Postopki za zahteve za sprejem“, vsebuje med drugim člen 21 z naslovom „Predložitev zahteve za sprejem“, ki v odstavku 1, prvi pododstavek, določa:

„Kadar država članica, v kateri je bila vložena prošnja za mednarodno zaščito, meni, da je za obravnavanje prošnje odgovorna druga država članica, lahko čim hitreje, v vsakem primeru pa tri mesece od datuma, na katerega je bila prošnja vložena v smislu člena 20(2), od druge države članice zahteva, da sprejme prosilca.“

Direktiva o postopkih

16 V uvodni izjavi 43 Direktive o postopkih je navedeno:

„Države članice bi morale preučiti vsebinsko utemeljenost vseh prošenj, tj. oceniti, ali zadevni prosilec izpolnjuje pogoje za mednarodno zaščito v skladu z [Direktivo 2011/95], razen če ta direktiva določa drugače, še zlasti kadar se lahko upravičeno domneva, da bo zadevo preučila ali zagotovila zadostno zaščito druga država. Predvsem pa države članice ne bi smele biti zavezane, da preučijo vsebinsko utemeljenost prošnje za mednarodno zaščito, kadar je pred tem prva država azila prosilcu že dodelila status begunca ali mu sicer zagotovila zadostno zaščito in bo prosilec ponovno sprejet v to državo.“

17 Člen 33 te direktive, naslovljen „Nedopustne prošnje“, določa:

„1. Poleg primerov, v katerih se prošnja ne preučuje v skladu z Uredbo [Dublin III], se od držav članic ne zahteva, da preučijo, ali prosilec izpolnjuje pogoje za mednarodno zaščito v skladu z [Direktivo 2011/95], kadar se prošnja šteje za nedopustno v skladu s tem členom.

2. Države članice lahko štejejo prošnjo za mednarodno zaščito za nedopustno le, če:

(a) je druga država članica priznala mednarodno zaščito;

[…]“.

Nemško pravo

18 Člen 29(1), točka 1(a), Asylgesetz (zakon o pravici do azila) z dne 26. junija 1992 (BGBl. 1992 I, str. 1126) v različici, objavljeni 2. septembra 2008 (BGBl. 2008 I, str. 1798), naslovljen „Nedopustne prošnje“, določa:

„(1) Prošnja za azil je nedopustna, če:

1. je druga država

(a) v skladu z [Uredbo Dublin III], […]

odgovorna za azilni postopek,

[…]“.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

19 Staršem in petim sorojencem tožeče stranke v postopku v glavni stvari, ki so državljani Ruske federacije, je bil 19. marca 2012 priznan status begunca na Poljskem.

20 Decembra 2012 so zapustili ozemlje te države članice in odšli v Nemčijo, kjer so vložili prošnje za mednarodno zaščito.

21 Zvezna republika Nemčija je 25. aprila 2013 od Republike Poljske zahtevala, naj te osebe ponovno sprejme na podlagi člena 16(1)(c) Uredbe št. 343/2003.

22 Republika Poljska je 3. maja 2013 zavrnila to zahtevo z obrazložitvijo, da so navedene osebe že upravičene do mednarodne zaščite na njenem ozemlju.

23 Zvezna republika Nemčija je z odločbo z dne 2. oktobra 2013 prošnje teh oseb za mednarodno zaščito zavrgla kot nedopustne zaradi statusa begunca, ki jim je bil že priznan na Poljskem, in jim odredila, naj zapustijo nemško ozemlje, saj bodo v nasprotnem primeru z njega odstranjene.

24 Ta odločba je bila 7. novembra 2014 odpravljena samo v delu, ki se je nanašal na odreditev zapustitve nemškega ozemlja in na siceršnjo odstranitev z njega.

25 Tožeča stranka v postopku v glavni stvari, ki se je 21. decembra 2015 rodila v Nemčiji in ki je kot starši in pet sorojencev državljanka Ruske federacije, je 7. marca 2018 pri nemških organih vložila prošnjo za mednarodno zaščito.

26 Z odločbama Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (zvezni urad za migracije in begunce, Nemčija), sprejetima 14. februarja 2019 in 19. marca 2019, je bilo staršem in petim sorojencem tožeče stranke v postopku v glavni stvari zaradi mednarodne zaščite, do katere so bili že upravičeni na Poljskem, znova odrejeno, naj zapustijo nemško ozemlje, sicer bodo z njega odstranjeni. Postopka v zvezi s tožbama, vloženima zoper ti odločbi, še nista končana.

27 Zvezni urad za migracije in begunce je z odločbo z dne 20. marca 2019 prošnjo za mednarodno zaščito, ki jo je vložila tožeča stranka v postopku v glavni stvari, zavrgel kot nedopustno na podlagi člena 29(1), točka 1(a), zakona o pravici do azila v povezavi s členom 20(3), drugi stavek, Uredbe Dublin III.

28 Tožeča stranka v postopku v glavni stvari je zoper to zavrnilno odločbo vložila tožbo pri predložitvenem sodišču. Po mnenju tega sodišča se v zvezi s prošnjo za mednarodno zaščito, ki jo je vložila tožeča stranka v postopku v glavni stvari, ni začel noben postopek za določitev odgovorne države članice v skladu z Uredbo Dublin III. V teh okoliščinah se predložitveno sodišče sprašuje, ali je Zvezna republika Nemčija na podlagi Uredbe Dublin III država članica, odgovorna za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo je vložila tožeča stranka v postopku v glavni stvari, in če je odgovor pritrdilen, ali ima ta država članica vseeno pravico zavreči to prošnjo kot nedopustno.

29 V teh okoliščinah je Verwaltungsgericht Cottbus (upravno sodišče v Cottbusu, Nemčija) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„(1) Ali je ob upoštevanju prizadevanj v okviru prava Unije glede izogibanja sekundarnemu gibanju ter splošnega načela enotnosti družine, ki izhaja iz Uredbe Dublin III, treba člen 20(3) te uredbe uporabiti po analogiji v položaju, v katerem mladoletni otrok in njegovi starši zaprosijo za mednarodno zaščito v isti državi članici, pri čemer je bila staršem mednarodna zaščita že priznana v drugi državi članici, otrok pa je bil rojen šele v državi članici, v kateri je zaprosil za mednarodno zaščito?

(2) Če je odgovor pritrdilen, ali se prošnje za mednarodno zaščito mladoletnega otroka v skladu z Uredbo Dublin III ne obravnava in se v skladu s členom 26 te uredbe sprejme odločitev o predaji, pri čemer se izhaja iz tega, da je za obravnavanje prošnje mladoletnega otroka za mednarodno zaščito pristojna tista država članica, v kateri je mednarodna zaščita priznana njegovim staršem?

(3) Če je odgovor na prejšnje vprašanje pritrdilen, ali je člen 20(3) Uredbe Dublin III po analogiji uporabljiv tudi v delu, v katerem je v njegovem drugem stavku določeno, da izvedba lastnega postopka za sprejem ni potrebna v primeru kasneje rojenega otroka, čeprav tedaj obstaja tveganje, da država članica gostiteljica ni seznanjena z možnim položajem sprejema za mladoletnega otroka oziroma da v skladu s svojo upravno prakso zavrača uporabo člena 20(3) Uredbe Dublin III po analogiji in zato za mladoletnega otroka obstaja tveganje, da bo postal ‚refugee in orbit‘?

(4) Ali se lahko, če je treba na vprašanji 2 in 3 odgovoriti nikalno, kar zadeva mladoletnega otroka, ki je v državi članici zaprosil za mednarodno zaščito, sprejme odločitev o nedopustnosti z uporabo člena 33(2)(a) Direktive o postopkih po analogiji tudi tedaj, če samemu otroku v drugi državi članici sicer ni priznana mednarodna zaščita, je pa priznana njegovim staršem?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

30 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba ob upoštevanju cilja Uredbe Dublin III, da se preprečijo sekundarna gibanja ter se ohranita temeljna pravica do spoštovanja družinskega življenja prosilcev za mednarodno zaščito in zlasti enotnost družine, člen 20(3) te uredbe razlagati tako, da se po analogiji uporablja za položaj, v katerem mladoletnik in njegovi starši vložijo prošnje za mednarodno zaščito v državi članici, v kateri se je ta mladoletnik rodil, če so njegovi starši že upravičeni do mednarodne zaščite v drugi državi članici.

31 V zvezi s tem je treba spomniti, da člen 20 Uredbe Dublin III, ki je naslovljen „Začetek postopka“ in je del poglavja VI te uredbe, katerega naslov je „Postopki za sprejem in ponovni sprejem“, v odstavku 3, prvi stavek, določa, da je za namene te uredbe položaj mladoletnika, ki spremlja prosilca in je v skladu z opredelitvijo družinskega člana, neločljiv od položaja družinskega člana ter je predmet obravnave v državi članici, ki je odgovorna za obravnavo prošnje za mednarodno zaščito tega družinskega člana, tudi če mladoletnik ni sam po sebi prosilec, če je to v največjo korist mladoletnika. Ta člen 20(3), drugi stavek, določa, da se enako obravnavajo otroci, rojeni potem, ko prosilec prispe na ozemlje držav članic, brez potrebe po sprožitvi novega postopka za njihov sprejem.

32 Iz jasnega besedila člena 20(3) Uredbe Dublin III izhaja, da ta člen predpostavlja, da imajo družinski člani mladoletnika še vedno status „prosilca“ v smislu člena 2(c) te uredbe, in da zato ne ureja položaja mladoletnika, ki se je rodil potem, ko je bila tem članom njegove družine priznana mednarodna zaščita v drugi državi članici, in ne v tisti, v kateri se je mladoletnik rodil in prebiva s svojo družino.

33 Poleg tega v nasprotju s tem, kar trdi nemška vlada, na to ne vpliva vprašanje, ali so navedeni družinski člani vložili novo prošnjo za mednarodno zaščito v zadnjenavedeni državi članici in ali je ta take prošnje zavrgla kot nedopustne pred rojstvom zadevnega mladoletnika ali pozneje. Spomniti je treba namreč, da država članica od druge države članice ne more veljavno zahtevati, da v okviru postopkov, opredeljenih s to uredbo, sprejme ali ponovno sprejme državljana tretje države, ki je vložil prošnjo za mednarodno zaščito v prvonavedeni državi članici, potem ko mu je drugonavedena država članica priznala mednarodno zaščito (glej v tem smislu sodbo z dne 19. marca 2019, Ibrahim in drugi, C-297/17, C-318/17, C-319/17 in C-438/17, EU:C:2019:219, točka 78).

34 Glede vprašanja, ali je treba člen 20(3) Uredbe Dublin III vseeno po analogiji uporabiti za položaj, kot se obravnava v postopku v glavni stvari, je treba poudariti, da – kot je generalni pravobranilec v bistvu ugotovil v točki 28 sklepnih predlogov – položaj mladoletnika, čigar družinski člani so prosilci za mednarodno zaščito, in položaj mladoletnika, čigar družinski člani so že upravičeni do take zaščite, nista primerljiva v okviru sistema, vzpostavljenega z Uredbo Dublin III, saj pojma „prosilec“ in „upravičenec do mednarodne zaščite“, ki sta opredeljena v točkah (c) in (f) člena 2 te uredbe, dejansko pokrivata različna pravna statusa, ki ju urejajo različne določbe te uredbe.

35 V zvezi s tem je, kot je generalni pravobranilec poudaril v isti točki svojih sklepnih predlogov, zakonodajalec Unije tako med drugim razlikoval med položajem mladoletnika, čigar družinski člani so že upravičeni do mednarodne zaščite v državi članici, iz člena 9 Uredbe Dublin III in položajem mladoletnika, čigar družinski člani so prosilci za mednarodno zaščito, ki pa je obravnavan v členu 10 in členu 20(3) te uredbe.

36 V prvem položaju, ki ustreza položaju iz postopka v glavni stvari, bi uporaba člena 20(3) Uredbe Dublin III po analogiji za zadevnega mladoletnika tako zadevnemu mladoletniku kot državi članici, ki je priznala mednarodno zaščito družinskim članom tega mladoletnika, odvzela možnost uporabe mehanizmov iz te uredbe.

37 Natančneje, uporaba drugega stavka člena 20(3) Uredbe Dublin III po analogiji za takega mladoletnika bi povzročila, da bi se v zvezi z njim lahko sprejela odločba o predaji, ne da bi se v zvezi s tem mladoletnikom začel postopek za sprejem. Oprostitev začetka postopka za sprejem za mladoletnika, rojenega po prihodu prosilca na ozemlje držav članic, določena v členu 20(3), drugi stavek, Uredbe Dublin III, predpostavlja, da bo mladoletnik vključen v postopek, začet v zvezi z njegovimi družinskimi člani, in da zato ta postopek poteka, prav to pa ne velja, če je bila tem družinskim članom že priznana mednarodna zaščita v drugi državi članici.

38 Poleg tega bi se s tem, da bi se z uporabo po analogiji člena 20(3), drugi stavek, Uredbe Dublin III državi članici rojstva mladoletnika dovolilo, da sprejme odločbo o predaji brez vsakršnega postopka za sprejem, med drugim obšel rok, ki je v zvezi s tem določen v členu 21(1), prvi pododstavek, te uredbe, in država članica, ki je družinskim članom priznala mednarodno zaščito pred rojstvom tega mladoletnika, bi prejela tako odločbo o predaji, čeprav ni bila obveščena o tem in ni mogla priznati svoje odgovornosti za obravnavanje prošnje navedenega mladoletnika za mednarodno zaščito.

39 Dalje, ugotoviti je treba, da je zakonodajalec Unije določil posebna pravila za primer, ko je postopek, začet v zvezi z družinskimi člani mladoletnika, končan in ti družinski člani zato niso več prosilci v smislu člena 2(c) Uredbe Dublin III, vendar jim je kot upravičencem do mednarodne zaščite dovoljeno prebivanje v državi članici. Ta položaj ureja zlasti člen 9 te uredbe.

40 Člen 9 Uredbe Dublin III namreč določa, da kadar ima prosilec družinskega člana, ne glede na to, ali je bila družina že prej oblikovana v državi izvora, ki mu je kot upravičencu do mednarodne zaščite dovoljeno prebivanje v državi članici, je ta država članica odgovorna za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, pod pogojem, da zadevne osebe pisno izrazijo to željo.

41 Kot so nekatere zainteresirane stranke opozorile na obravnavi, drži, da okoliščina, da je uporaba merila za določitev odgovorne države članice iz člena 9 Uredbe Dublin III odvisna od izrecnega pogoja, da so zadevne osebe pisno izrazile željo, izključuje uporabo tega merila, če taka želja ni izražena. Do tega položaja lahko zlasti pride, če je prošnja zadevnega mladoletnika za mednarodno zaščito vložena po nezakonitem sekundarnem gibanju njegove družine iz prve države članice v državo članico, v kateri je ta prošnja vložena. Vendar ta okoliščina ne izniči dejstva, da je zakonodajalec Unije v tem členu 9 predvidel določbo, ki zajema prav položaj, kakršen se obravnava v postopku v glavni stvari, v katerem družinski člani prosilca sami niso več prosilci, temveč so že upravičeni do mednarodne zaščite, ki jo je priznala država članica.

42 Poleg tega ob upoštevanju jasnega besedila člena 9 te uredbe ni mogoče odstopati od zahteve po pisnem izrazu želje zadevnih oseb, ki se zahteva v tem členu. Preprečevanje sekundarnih gibanj, ki je, kot je poudarilo Sodišče (sodba z dne 2. aprila 2019, H. in R., C-582/17 in C-583/17, EU:C:2019:280, točka 77), eden od ciljev Uredbe Dublin III, tako ne more utemeljiti drugačne razlage tega člena.

43 Enako velja za postopek iz člena 17(2) Uredbe Dublin III, v skladu s katerim lahko država članica, v kateri je podana prošnja za mednarodno zaščito, kadar koli pred sprejetjem prve vsebinske odločitve od druge države članice zahteva, da sprejme prosilca za mednarodno zaščito, da se zagotovi združitev katerih koli sorodnikov iz humanitarnih razlogov, če zadevne osebe pisno izrazijo strinjanje s tem.

44 V teh okoliščinah se v položaju, v katerem zadevne osebe niso pisno izrazile želje, da je država članica, odgovorna za obravnavanje prošnje mladoletnika za mednarodno zaščito, tista država članica, v kateri je bilo družinskim članom tega mladoletnika kot upravičencem do mednarodne zaščite dovoljeno prebivanje, odgovorna država članica določi na podlagi člena 3(2) Uredbe Dublin III. Tako je v skladu s to določbo, ki se uporablja podredno, za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, kadar na osnovi meril iz te uredbe ni mogoče določiti nobene odgovorne države članice, odgovorna prva država članica, v kateri je bila ta prošnja vložena.

45 Ob upoštevanju vseh zgornjih preudarkov je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 20(3) Uredbe Dublin III razlagati tako, da se ne uporablja po analogiji za položaj, v katerem mladoletnik in njegovi starši vložijo prošnje za mednarodno zaščito v državi članici, v kateri se je ta mladoletnik rodil, če so njegovi starši že upravičeni do mednarodne zaščite v drugi državi članici.

Drugo in tretje vprašanje

46 Ob upoštevanju odgovora na prvo vprašanje drugega in tretjega vprašanja ni treba preučiti.

Četrto vprašanje

47 Predložitveno sodišče s četrtim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 33(2)(a) Direktive o postopkih razlagati tako, da z uporabo po analogiji omogoča, da se kot nedopustna zavrže prošnja mladoletnika za mednarodno zaščito, če do mednarodne zaščite v drugi državi članici ni upravičen sam mladoletnik, ampak njegovi starši.

48 Spomniti je treba, da se v skladu s členom 33(1) Direktive o postopkih od držav članic ne zahteva, da preučijo, ali prosilec izpolnjuje pogoje za mednarodno zaščito v skladu z Direktivo 2011/95, kadar se prošnja šteje za nedopustno v skladu s tem členom. V zvezi s tem so v odstavku 2 tega člena izčrpno našteti položaji, v katerih lahko države članice prošnjo za mednarodno zaščito štejejo za nedopustno (sodbi z dne 19. marca 2019, Ibrahim in drugi, C-297/17, C-318/17, C-319/17 in C-438/17, EU:C:2019:219, točka 76, in z dne 22. februarja 2022, Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Enotnost družine – Že priznana zaščita), C-483/20, EU:C:2022:103, točka 23).

49 Ta izčrpnost izhaja tako iz besedila zadnjenavedene določbe, med drugim iz izraza „le“ pred naštevanjem razlogov za nedopustnost, kot tudi iz namena tega člena, ki je, kot je Sodišče že poudarilo, omiliti obveznost države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, z opredelitvijo primerov, v katerih se taka prošnja šteje za nedopustno (sodba z dne 19. marca 2020, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompa), C-564/18, EU:C:2020:218, točka 30 in navedena sodna praksa). Poleg tega ob upoštevanju tega namena celoten člen 33(2) Direktive o postopkih pomeni odstopanje od obveznosti držav članic, da vsebinsko obravnavajo vse prošnje za mednarodno zaščito.

50 V skladu s členom 33(2)(a) Direktive o postopkih lahko države članice prošnjo za mednarodno zaščito štejejo za nedopustno, kadar je druga država članica priznala mednarodno zaščito. To možnost pojasnjuje med drugim pomen načela medsebojnega zaupanja v pravu Unije, zlasti na območju svobode, varnosti in pravice, ki ga tvori Unija, to je načela, katerega izraz je ta določba v okviru skupnega azilnega postopka, določenega s to direktivo (glej v tem smislu sodbo z dne 22. februarja 2022, Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Enotnost družine – Že priznana zaščita), C-483/20, EU:C:2022:103, točki 28 in 29).

51 Vendar tako iz izčrpne narave seznama v členu 33(2) Direktive o postopkih kot iz odstopajoče narave razlogov za nedopustnost, ki jih vsebuje ta seznam, izhaja, da je treba člen 33(2)(a) te direktive razlagati ozko in da se zato ne more uporabiti za položaj, ki ne ustreza njegovemu besedilu.

52 Področja uporabe *ratione personae* te določbe zato ni mogoče razširiti na prosilca za mednarodno zaščito, ki sam ni upravičen do take zaščite iz navedene določbe. To razlago potrjuje uvodna izjava 43 Direktive o postopkih, v kateri je, kot je generalni pravobranilec poudaril v točki 40 sklepnih predlogov, obseg tega razloga za nedopustnost natančneje določen z navedbo, da države članice ne bi smele biti zavezane, da preučijo vsebinsko utemeljenost prošnje za mednarodno zaščito, kadar je pred tem prva država azila „prosilcu“ že dodelila status begunca ali mu sicer zagotovila zadostno zaščito.

53 Zato v primeru, kakršen se obravnava v postopku v glavni stvari, ko je prosilec mladoletnik, čigar družinski člani so upravičeni do mednarodne zaščite v drugi državi članici, vendar njemu taka zaščita ni priznana, ta prosilec ne spada na področje uporabe izjeme iz člena 33(2)(a) Direktive o postopkih. Njegove prošnje torej ni mogoče razglasiti za nedopustno na tej podlagi.

54 Poleg tega te določbe ni mogoče uporabiti po analogiji za utemeljitev odločbe o nedopustnosti v tem položaju. Pri taki uporabi bi bila namreč neupoštevana ne le izčrpna narava seznama v členu 33(2) Direktive o postopkih, ampak tudi dejstvo, da položaj takega mladoletnika ni primerljiv s položajem prosilca za mednarodno zaščito, ki je že upravičen do take zaščite, ki jo je priznala druga država članica, kar izključuje vsakršno analogijo.

55 Ob upoštevanju vseh zgornjih preudarkov je treba na četrto vprašanje odgovoriti, da je treba člen 33(2)(a) Direktive o postopkih razlagati tako, da se ne uporablja po analogiji za prošnjo za mednarodno zaščito, ki jo mladoletnik vloži v državi članici, če do mednarodne zaščite v drugi državi članici ni upravičen sam mladoletnik, ampak njegovi starši.

Stroški

56 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

1. **Člen 20(3) Uredbe (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva,**

je treba razlagati tako, da:

ga ni mogoče smiselno uporabiti za položaj, v katerem mladoletnik in njegovi starši vložijo prošnje za mednarodno zaščito v državi članici, v kateri se je ta mladoletnik rodil, če so njegovi starši že upravičeni do mednarodne zaščite v drugi državi članici.

2. **Člen 33(2)(a) Direktive 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite**

je treba razlagati tako, da:

ga ni mogoče smiselno uporabiti za prošnjo za mednarodno zaščito, ki jo mladoletnik vloži v državi članici, če do mednarodne zaščite v drugi državi članici ni upravičen sam mladoletnik, ampak njegovi starši.

Podpisi